

Nr 527

Av herr **Stefanson m. fl.**, om dispens från lagen om arbetsförmedling för skrivbyråernas serviceverksamhet.

(Lika lydande med motion nr 637 i Andra kammaren)

Enligt 1935 års lag med vissa bestämmelser om arbetsförmedling får sådan förmedling icke bedrivas i förvärvssyfte. Genom kompletterande lagstiftning år 1942 fastställdes att med arbetsförmedling skall avses jämväl sådan verksamhet för arbetsanskaffning som grundas på ett anställningsavtal mellan verksamhetsutövaren och den arbetssökande, om det huvudsakliga syftet med anställningen är förmedling av arbete åt arbetssökanden. Genom denna lagstiftning ville statsmakterna i största möjliga utsträckning förhindra obehörigt utnyttjande av arbetssökande.

Genom utslag den 31 december 1962 har högsta domstolen fastslagit att s. k. ambulerande skrivbyråverksamhet utgör olaga arbetsförmedling. Under senare år har också myndigheterna i en rad uppmärksammade fall ingripit mot dessa skrivbyråer. Samtidigt har Kungl. Maj:t — sedan kritik från flera håll, bl. a. i form av riksdagsmotioner, riktats mot lagens tillämpning å skrivbyråerna — genom tilläggsdirektiv av den 18 oktober 1963 uppdragit åt arbetsmarknadsutredningen att undersöka huruvida arbetsförmedlingslagen bör ändras för att möjliggöra utnyttjande av bl. a. skrivbyråernas service samt att, om så finnes vara fallet, framlägga förslag till erforderliga ändringar ävensom att i samband därmed jämväl i övrigt göra en översyn av lagen. Vidare har en särskild expert tillkallats, som uteslutande ägnar sig åt detta utredningsuppdrag.

I ett interpellationssvar den 12 maj 1964 uttalade statsrådet Johansson att han därmed ansåg det vara väl sörjt för att utredningen så skyndsamt som möjligt skulle kunna redovisa sitt uppdrag. Denna förhoppning synes emellertid icke kunna infrias. Enligt den tidsplan som utredningen f. n. synes följa kan en eventuell lagändring icke genomföras tidigare än 1967 eller 1968. Av allt att döma kommer dock utredningens förslag att medföra en legalisering av de ambulerande skrivbyråernas verksamhet.

Vi finner ingen anledning att här närmare redogöra för de angelägna servicebehov som f. n. tillgodoses av de ambulerande skrivbyråerna. Dessa synpunkter har tidigare redovisats inför riksdagen, bl. a. i en motion i andra kammaren av herrar Bohman och Kollberg år 1963. Det synes emellertid uppenbart att skrivbyråernas verksamhet f. n. endast i begränsad omfattning kan ersättas av andra

former för mera tillfällig anskaffning av kontorsarbetskraft för att exempelvis bereda ett företag möjligheter att klara av en kortsiktig toppbelastning. Vidare bör understrykas att det här rör sig om seriösa företag, vilka i många fall bedrivit sin verksamhet under flera decennier. Lagens tillämpning på skrivbyråerna kan därför knappast motiveras av förekommande risk för obehörigt utnyttjande av arbetsökande — så mycket mindre som klagomål i denna riktning icke redovisats. Av den offentliga debatten torde också ha framgått att lagliga åtgärder mot skrivbyråerna saknar stöd i det allmänna rättsmedvetandet. Detta framgår bl. a. icke minst av att åtskilliga statliga myndigheter utnyttjat de ambulerande skrivbyråernas kontorsservice även efter ovannämnda utslag från högsta domstolen — som exempel kan nämnas justitiedepartementet och justitieombudsmannaämbetet.

Enligt vår uppfattning är det därför både principiellt och praktiskt felaktigt att utsätta branschens företag för påfrestningar i form av åtal för olaga arbetsförmedling samtidigt som en omfattande utredning pågår — en utredning som av allt att döma kommer att medföra att skrivbyråernas verksamhet legaliseras. En strikt tillämpning av gällande lag på skrivbyråerna syftar givetvis till att få dessa att upphöra med den del av verksamheten som är lagstridig. Detta skulle medföra att flertalet ambulerande skrivbyråer tvingas nedlägga sin verksamhet innan statsmakterna fattat beslut om arbetsförmedlingslagens framtida utformning.

Denna utveckling kan icke ligga i samhällets intresse. Eftersom skrivbyråerna f. n. fullgör viktiga servicefunktioner utan att några väsentliga nackdelar synes vara förbundna med deras verksamhet, bör dessa företag enligt vår mening genom individuellt utfärdade dispenser beredas möjligheter att fortsätta sin verksamhet utan hinder av ifrågavarande bestämmelser i 1935 års lag om arbetsförmedling. Giltigheten av sådan dispens bör givetvis endast avse den tid som förflyter innan statsmakterna är beredda att ta ställning till eventuella reformer inom arbetsförmedlingslagstiftningen.

Med hänvisning till ovan anförda synpunkter får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utfärdande av dispens för de ambulerande skrivbyråer, som önskar fortsätta sin verksamhet utan hinder av ovannämnda bestämmelser i 1935 års lag om arbetsförmedling.

Stockholm den 27 januari 1965

Stig Stefanson

Bo Risberg

Torsten Mattsson

Axel Andersson

Per Jacobsson